

Motion till riksdagen 2006/07:U270

av **Yilmaz Kerimo och Tommy Waidelich (s)**

Kulturarvet i sydöstra Turkiet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om det kristna kulturarvet i sydöstra Turkiet.

Motivering

Tillståndet för många värdefulla byggnader och andra kulturminnen med anknytning till assyrier/syrianer är mycket allvarligt. Innan de dramatiska förföljelserna av folkgruppen under första världskriget fanns två miljoner assyrier/syrianer i området. De hade levt i sydöstra Turkiet i årtusenden och byggt upp ett kulturarv med rötter i de första århundradena efter Kristus. I dag lever bara ett par tusen assyrier/syrianer kvar i sydöstra Turkiet och inte mer än kanske 10 000 i hela landet.

De tvingas se att deras kulturarv förfaller. Prästen Yusuf Akbulut, som för några år sedan ställdes inför rätta av den turkiska staten, verkar i S:ta Maria kyrka i Diyarbakir. Församlingen omfattar inte mer än en liten grupp familjer, men ett viktigt skäl för att man har valt att ha en aktiv präst i församlingen är att bevara kyrkan från att förstöras eller övertas av andra. I sydöstra Turkiet finns mängder av kyrkor och kloster med stort historiskt intresse. Det förefaller finnas näst intill oövervinneliga svårigheter att underhålla och renovera fastigheterna. Ett exempel är ett mycket värdefullt mosaiktak i S:ta Maria kyrka som nu är på väg att förfalla. I urgamla kloster i området upprätthålls traditionerna av en liten men historiskt och religiöst engagerad grupp människor, som våndas över att byggnader förstörts, omvandlats till andra ändamål och på olika sätt konfiskerats. Det har också framkommit allvarliga rapporter om att församlingarna i området i den mån de haft resurser för att renovera t.ex. sina kyrkor stoppats av statliga myndigheter.

Det finns skäl att se med stort allvar på det internationella samhällets ansvar för assyrier/syrianers kulturarv i sydöstra Turkiet. Det berör det internat-

Fel! Okänt namn på

ionella samfundet som sådant, men också stora grupper medborgare i vårt land. Runt 60 000 assyrier/syrianer lever nu i Sverige och delar ansvaret för att bygga det nya Sverige. För deras och deras anhörigas skull spelar kulturarvet i sydöstra Turkiet en viktig roll för identitet och självkänsla.

Turkiets närmande till EU och de incitament till ökat engagemang för mänskliga rättigheter som märkts i delar av det turkiska samhället utgör ett starkt hopp för den lilla grupp assyrier/syrianer som fortfarande lever kvar i landet. Det måste vara naturligt för Sverige att med sitt ansvar för ett gemensamt världskulturarv ta initiativ inom EU och andra internationella sammanhang för att i samverkan med församlingarna i sydöstra Turkiet och den turkiska staten vidta åtgärder för att säkra att det kulturarv assyrier/syrianer har i sydöstra Turkiet bevaras och utvecklas. Ett bevarande kommer att kräva en insats av biståndsmedel. Sverige bör med kraft verka för att Unesco också tar ansvar för detta kulturarv.

Stockholm den 24 oktober 2006

Yilmaz Kerimo (s)

Tommy Waidelich (s)